

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ СПИРТОВОЇ ГАЛУЗІ НА ПОДІЛЛІ

Стаття містить інформацію про реструктуризацію спиртової галузі, а саме перепрофілювання спиртових підприємств. Відмічені зміни в Подільському регіоні. Здійснення Програмою заходів сприятиме стабілізації роботи підприємств спиртової галузі, збереженню існуючих та створення нових робочих місць як у переробній промисловості, так і в сільському господарстві, а також покращенню зовнішньоторгівельного балансу.

Ключові слова: програма, спирт, потужності, підприємство.

Від проголошення незалежності Україна за історичними мірками пройшла короткий період, однак достатній для аналізу особливостей ринкових реформ у країні, виділення головних проблем і визначення подальших перспектив економічної політики. Це є надзвичайно актуальним через те, що Україна однією з останніх серед республік колишнього СРСР змогла подолати економічну кризу, яка почалася після його розпаду і виявилася однією з найглибших і найтриваліших у регіоні, а відставання країн від лідерів ринкової трансформації в Центральній та Східній Європі породило обґрунтовані сумніви в її здатності до реформування як такого.

Стратегічним орієнтиром економічної реформи в широкому розумінні є створення системи, здатної забезпечити стабільне зростання й підвищення життєвого рівня нації. Тому, необхідно відзначити, що Україна, незважаючи на позитивну динаміку основних економічних показників на початку ХХІ століття, поки що не змогла подолати трансформаційної кризи. Ось чому реформи в цьому плані не можуть поки що вважатися успішними, а про характер і стійкість економічного зростання слід говорити обережно.

Теоретично можна виділити три основні складові успішних реформ:

- наявність ретельно розробленої стратегії реформування; чітка й послідовна реалізація зазначеної стратегії; сприятливе середовище для реформ, що складається з двох сфер – зовнішньої та внутрішньої;
- здатність реагувати відповідним чином на не передбачувані зміни внутрішнього й зовнішнього середовища з тим, щоб забезпечувати безперервність трансформації

З метою ефективної трансформації системи спиртової промисловості Кабінет Міністрів України затвердив Програму розвитку спиртової, лікеро-горілчаної та виноробної галузей на 2003-2007 роки у відповідності до статті 2 Указу Президента України від 27 грудня 2002 р. N 1234 (1234/2002) "Про заходи щодо запровадження державної монополії у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів". Метою Програми є розширення сфери використання етилового спирту у промисловості та інших галузях економіки, в першу чергу як відновлюваної сировини для хімічної промисловості, перепрофілювання надлишкових потужностей з виробництва етилового спирту, збільшення експорту етилового спирту та продукції спиртових заводів, створення сприятливих умов для розвитку лікеро-горілчаної та виноробної галузей. Реформування спиртової галузі не минуло і Подільського регіону. В відповідності до програми ряд підприємств Поділля, а саме Вінницької та Тернопільської областей перепрофілювані завдяки чому використовуються виробничі потужності, трудові ресурси в результаті чого здійснюється поповнення державного та місцевого бюджетів. (Таблиця 1).

Основними завданнями Програми є: стабілізація роботи підприємств спиртової, лікеро-горілчаної та виноробної галузей; зменшення залежності держави від імпорту енергоносіїв та сировини для хімічної промисловості; забезпечення стабільного збуту продукції аграрного сектору; створення внутрішнього ринку біопалива; нарощування експортного потенціалу України. Основними напрямками Програми є розширення сфери використання етилового спирту у промисловості та інших галузях економіки, перепрофілювання надлишкових потужностей з виробництва етилового спирту на виготовлення високооктанової кисневмісної добавки до бензинів як компонента бензинів моторних сумішевих та біодизельного пального, збільшення експорту етилового спирту та іншої продукції спиртових заводів, стабілізація та підвищення ефективності роботи підприємств спиртової, лікеро-горілчаної та виноробної галузей, відновлення і розширення сировинної бази виноробства, удосконалення структури та сортового складу виноградних насаджень, забезпечення виноградно-виноробної галузі високоякісними саджанцями, збільшення обсягів виробництва виноробної продукції, поліпшення якості і оформлення українських вин, шампанського та коньяку, розроблення нормативної документації, посилення боротьби з фальсифікацією виноробної продукції, підготовка відповідних нормативно-правових актів з питань приватизації лікеро-горілчаних та виноробних підприємств.

Збільшенню експорту етилового спирту сприяє зменшення його вартості та поліпшення якості. Активна реклама продукції з логотипом "БЮ" в країнах Європи створює передумови для зростання

експортних поставок продукції, виробленої з використанням технічного етилового спирту, який вітчизняними підприємствами виробляється шляхом біоконверсії відновлюваної сировини. Перелік такої продукції досить широкий – незамерзаючі мийні рідини, товари хімічної промисловості для догляду за автомобілями, розчинники (передусім етилацетат), товари побутової хімії. Прийняття Комісіями ЄС Директив 2001/0265 (COD) і 2001/0266 (CNS) щодо обов'язковості використання біопалива транспортними засобами країн ЄС створює сприятливі умови для стабільного експорту високооктанової кисневмісної добавки до бензинів у ці країни.

Здійснення передбачених Програмою заходів забезпечить досягнення позитивних результатів у розвитку спиртової, лікеро-горілчаної та виноробної галузей. Використання високооктанової кисневмісної добавки до бензинів та біодизельного пального зменшить обсяги імпорту енергоносіїв, значно поліпшить стан навколишнього природного середовища і зменшить емісію вуглекислого газу згідно з вимогами Кіотського протоколу (995 801).

Таблиця 1

Етапи виведення потужностей з виробництва спирту етилового та введення потужностей по виробництву ВКД на 2003-2007 роки на Поділлі

РІК введення	Назва підприємства	Діючі потужності з виробництва ВКД тонн/рік	Діючі потужності з виробництва спирту етилового тис. дал/рік	Перспектива введення потужності з виробництва ВКД тон/рік
2003	Всього	50508	8278.7	28000
2003	В т.ч. Поділля			—
2004	Всього	78508	7941,2	35000
2004	В т.ч. Поділля Гайсинський спиртовий завод	-	825	7000
2005	Всього	113508	4171	59000
2005	В т.ч. Поділля Тростянецький спиртовий завод	-	825	14000
2006	Всього	176808	2570	53000
2006	В т.ч. Поділля Барський спиртовий комбінат	-	1251	10000
2007	Всього	23208	370	62000
2007	В т.ч. Поділля Ковалівський спиртовий завод	-	600	8000
2007	В т.ч. Поділля Мишковицький спиртовий завод	-	605	8000

У цілому здійснення передбачених Програмою заходів сприятиме стабілізації роботи підприємств спиртової, лікеро-горілчаної та виноробної галузей, а також збереженню існуючих та створенню нових робочих місць як в переробній промисловості, так і в сільському господарстві завдяки стабільному попиту на продукцію сільгосптоваровиробників, з одночасним забезпеченням їх паливо-мастильними матеріалами та мінеральними добривами, безперебійному функціонуванню об'єктів соціальної інфраструктури підприємств, розташованих в основному в сільській місцевості, збільшенню обсягів експорту продукції аграрного сектору та переробної промисловості, покращенню зовнішньоторговельного балансу.

Список використаних джерел:

1. Програма реструктуризації спиртової галузі, <http://www.sta.gov.ua/zakon.php> 3?451-03

Annotation. In article to be information on restructuring of alcohol branches, as follows retraining of the alcohol enterprises. The noted changes to Podilisiy region. The performances Program action promotes the stabilizations of the work enterprise to alcohol branch, conservation acting and creation new worker places, as beside processing industry, so and in agricultures, as well as improvement to outwardly balance of trade.

Key words: programs, alcohol, power, enterprise.